

APRIL, 2017.

BILTEN

Republika Srbija
Ministarstvo poljoprivrede i
zaštite životne sredine

Poljoprivredne
stručne
službe
Srbije

Институт за
примену науке
у пољопривреди

Sektor za ruralni razvoj www.psss.rs

Broj 4.

**Protivgradne mreže u
zasadima voća**

**IL DE FRANS RASA OVACA
Zelenišno đubrenje**

**Uloga folijarne prihrane u
biljnoj proizvodnji**

**Zašto i kako formirati
udruženje poljoprivrednika ?**

**Cene voća i povrća na
zelenim i kvantaškim
pijacama u Srbiji**

**Cene žive stoke na
stočnim pijacama u Srbiji**

**Cene žitarica i stočne
hrane u Srbiji**

**Objavite ponudu svojih
poljoprivrednih proizvoda**

*Tehnički urednik
Valentina Aleksić, dipl.ing.
melioracija zemljišta i voda*

IZDAVAČ:

**POLJOPRIVREDNA
STRUČNA I
SAVETODAVNA SLUŽBA
“POLJOSERVIS” D.O.O.
KNJAŽEVAC**

**Knjaza Miloša 75
19350 Knjaževac
tel.019/730-888**

E-mail: poljoservis@yahoo.com

S a d r Ź a j

Naslovi /autori	Strana
1. Protivgradne mreže u zasadima voća - Sanja Čokojević	1-2
2. IL DE FRANS RASA OVACA - Nedeljko Pipović	3
3. Zelenišno đubrenje - Srđan Cvetković	4
4. Uloga folijarne prihrane u biljnoj proizvodnji –Valentina Aleksić	5-6
5. Zašto i kako formirati udruženje poljoprivrednika ? - Dragan Kolčić	7
6. Agroponuda / STIPS	8-15

Tiraž: 150 primeraka

Protivgradne mreže u zasadima voća

Protivgradne mreže su najbolja zaštita voćnjaka od grada- leda, a uloga im je i da pri visokim temperaturama smanjuju zaštitu od ožegotina. Investicija nije mala (vrednost jednogodišnjeg prinosa u punoj berbi) ali treba znati da oštećenja od grada, pored toga što oštećuju biljku, nanose štetu na prinosu i za narednu godinu za oko 50%. Najbolje je mrežu postaviti pre sadnje da bi se sprečilo oštećenje mladih biljaka.

Radi se o konstrukciji sastavljenoj od stubova, rešetkasto raspoređenih po celoj plantaži, međusobno uvezanih sistemom sajli, ankera, držača, zatezača itd. koji se na kraju prekriva mrežama čija je osnovna funkcija da mehanički zaštite vaše plantaže od grada.

Šta treba znati pri izboru mreže?

Tri parametra su bitna kada se upoređuju cene mreža: veličina okaca, gramatura i dužina fabričke garancije proizvođača.

Veličina okaca određuje i stepen zaštite. Što je veća gramatura to su niti od kojih je mreža ispletana deblje i mreža je jača, otpornija na kidanje i dugotrajnija je.

Ako se mreža instalira na mlad zasad svakako je isplativije postaviti mrežu sa dužom fabričkom garancijom. Mreže koje imaju fabričku garanciju 7-8 godina u praksi služe 10-12 godina i njih treba stavljati na stare zasade. Ako se radi o mladim zasadima svakako je bolje i jeftinije postaviti mrežu sa fabričkom garancijom 15 godina, koja u praksi služi 22-24 godine. Ako se kalkuliše da se na mlad zasad postavi jeftina mreža treba znati da će životni vek plantaže biti duži od veka mreže i da će se posle 10-tak godina, pri eventualnoj zameni mreže, morati da se menja i najveći broj kopči za spajanje.

Koji stub izabrati betonski ili drveni?

Betonski stub, ma koliko imao glatku površinu, ima pore i šupljine u kojima spore gljivica i larve insekata mogu da prezime i čekaju narednu godinu i pogodno vreme za svoj razvoj i ugrožavanje plantaže. Betonski stub nema elastičnost,

težak je, sklon potanjanju. Kape koje se moraju koristiti pri montaži betonskih stubova su 3-4 puta skuplje u odnosu na kape koje se koriste pri montaži drvenih stubova. Ako se topi sneg voda će se povlačiti uz stub (beton upija vodu). Ako noću imamo mraz doćiće do smrzavanja vode i do oštećenja stuba na nivou oko 20 - 50 cm iznad tla, u zavisnosti od visine snega. Betonski stub može da bude rešenje gde nema drveta i gde nema oštih mrazeva (italija, Grčka, Španija, ...) Beton i metal su provodnici toplote. Leti je beton topliji a zimi hladniji od zemljišta u koje je pobijen. Korenov sistem biljaka koji je u kontaktu sa stubom trpi stres i to se direktno odražava na prinos. U gustoj sadnji imamo po 1 ha oko 3.500-4.000 sadnica oko 400 stubova - 10-12% sadnica ima kontakt korenovog sistema sa stubom.

Drveni stub je lakši, ne potanja, elastičan je. Njega je neophodno impregnirati smolama na bazi bakra i u njegovim šupljinama ne mogu da prezime spore gljivica i larve insekata. Nema temperaturne razlike u kontaktu drvenog stuba i korenovog sistema.

Koji sistem instaliranja uraditi?

Ako se radi sa betonskim stubovima jedina varijanta je sa jednom žicom (sajlom) na vrhu i jednom poprečnom, ako se radi sa drvenim stubovima, ako stubovi nisu oslonac za špalir i plantaža nije u vetrovitom području može se uraditi prethodna varijanta, a ako su drveni stubovi oslonac i za špalir i područje je vetrovito najbolja varijanta je sa 3 žice, gornja uzdužna debljine 4mm i dve poprečne debljine 2.2 mm.

O čemu voditi računa kod pomoćnih materijala?

Ankeri moraju imati kuku savijenu **NA HLADNO (nema pucanja)**, **pocinkovane žice imaju zateznu čvrstoću ne i NE ISTEŽU SE!** (Žice u ovom kvalitetu se prepoznaju po tome što se NE MOGU motati u krug pri zatezanju, tako da ako izvodjač koristi tip zatezača gde se žica namotava u krug preko osovinice onda žica nema navedenu zateznu čvrstoću i istežeće se tokom eksploatacije a posle 2-3 dotezanja i prekinuće se.)

U zimskom periodu mreže su skupljene i pričvršćene za sajle koje se nalaze iznad svakog reda.

U proleće, kada smo sigurni da snežnih padavina više neće biti, mreže se šire i međusobno spajaju posebnim kopčama. Spajanje se vrši tačkasto, na svakih nekoliko metara tako da između spojnih mesta ostaju prorezi kroz koje se grad sliva u sredinu međurednog prostora.

Blaga zasenčenost već sama po sebi ublažava i pojavu ožegotina. Ovaj efekat se pojačava i činjenicom da mreže, osim izvesne zaštite od prejake osunčenosti, u određenom stepenu smanjuju razliku između najniže (noćne) i najviše (dnevne) temperature. Idealno bi bilo postaviti mreže pre podizanja novih zasada jer se tada sistem može koristiti i kao potpora biljkama. Međutim, za podizanje protivgradnih mreža nikada nije kasno, a savet je da obavezno razmislite o postavljanju mreža u svojim zasadima.

Sanja Čokojević, dipl.inž.voćarstva i vinogradarstva

IL DE FRANS RASA OVACA

Il de Frans je francuska mesnata rasa ovaca, a nastala je ukrštanjem rambuže ovaca sa ovnovima rase lester. Prvobitno je bila poznata kao merino dišlejš, da bi kasnije preovladao današnji naziv po pokrajini il de Frans, koja se nalazi na severu Francuske. To je jedna od najpopularnijih rasa u Francuskoj.

Ova rasa ovaca prisutna je širom Evrope i sveta, uključujući i našu zemlju, a naročito posle Drugog svetskog rata. Il de Frans koristi se za ukrštanje sa domaćim populacijama.

Eksterijer

Ovce rase il de frans imaju veliki format, teške su i ranostasne. Imaju široku glavu, izbočene očne duplje. Ovce i ovnovi su šuti. Vrat je kratak i vrlo muskulozan. Naročito su naglašene širine leđa, sapi i butova, koji su zaobljeni i čija se masa spušta sve do skočnih zglobova. Noge su srednje visine i čvrsto građene. Celo telo je obraslo belom vunom, osim nogu i ušiju koje su obrasle belom dlakom.

Proizvodne karakteristike

Rasa je specijalizovana za proizvodnju mesa. Rasa je ranostasna i veoma plodna. Ima veoma izražena reproduktivna svojstva, pa se estrus javlja tokom cele godine. U pripust ulazi sa 12 meseci. Ukoliko se gaji u odgovarajućim uslovima od 100 ovaca se u proseku dobije 160-170 jagnjadi.

Jagnjad se rađa sa telesnom masom od 4 do 5 kg, a ostvaruju dnevni prirast od preko 300 g.

Sa 90 dana uzrasta postižu telesnu masu od 30-35 kg. Odrasle ovce imaju masu od 70 do 90 kg, a ovnovi 110-150 kg.

Prinos vune, koja je dobrog kvaliteta – sortiment AB, u proseku iznosi 4-5 kg kod ovaca, te 7-8 kg kod ovnova. Dužina vlakna je oko 8 cm, a finoća 23-27 mikrona. Runo je zatvoreno, a vuna je ujednačena i ravna.

Il de frans preporučuje se radi ukrštanja lokalnih populacija u cilju povećanja prirasta i veće proizvodnje kvalitetnog jagnječeg mesa. Takođe, il de frans može se gajiti i u čistoj rasi, jer ima dobru moć adaptacije u novim uslovima sredine.

Zelenišno đubrenje

Zelenišno đubrenje predstavlja zaoravanje zelene mase biljaka koje brzo rastu i stvaraju veliku nadzemnu masu. Zelenišno đubrenje je posebno preporučljivo primenjivati tamo gde nema dovoljno stajnjaka ili gde je zemljište lošijeg kvaliteta, kod intenzivne proizvodnje npr. kod povrća, kod planiranja višegodišnjeg zasada, zemljišta sa većim nagibom terena. Poslednjih godina sve je manje stoke, pre svega, goveda, pa je samim tim i proizvodnja stajskog đubriva smanjena. Takođe, ratari često nepravilno koriste ovo organsko đubrivo (zaoravaju posle više nedelja, čak i meseci pa dolazi do značajnog gubitka azota) pa upotreba zelenišnog đubriva može donekle da ublaži nedostatak stajnjaka. Pozitivni efekti zelenišnog đubrenja su mnogobrojni: suzbijanje korova i sprečavanje razvoja bolesti i štetočina, poboljšanje mikrobiološke aktivnosti u zemljištu, usvajanje hranjiva iz dubljih slojeva zemljišta, čuvanje hranjiva od ispiranja u dublje slojeve. Zemljišta su rastresitija i toplija u toku jeseni i zime, a u toku leta pokrovne biljke (siderati) štite zemljište od isušivanja. Najčešće leguminoze koje se koriste kao siderati su: crvena i bela detelina, kokotac, soja, stočni bob, stočni grašak, obična i maljava grahorica, lupina. Najčešće neleguminozni siderati su: uljana repica, raž, ječam, zob, suncokret, heljda. Zelenišno đubrivo može se sejati u periodu između glavnih kultura, kao predusev ili međusev, kao podusev kod višegodišnjih kultura i kao naknadna kultura. Kao naknadna kultura seje se u jesen, a koriste se smeše grahorice, ozimog ječma, deteline, uljane repice. U proleće se seje kao prethodna kultura, a preporučuje se smeša lucerke, lupine, jarog ječma i soje ili deteline, stočnog graška, zob i raž. Moguće je u jesen posejati biljke koje ne podnose nisku temperaturu i koje tokom zime izmrznu pa se u proleće samo zaoru.

Najbolje vreme za zaoravanje siderata je od četvrte do desete nedelje nakon setve ili dve do tri nedelje pred setvu glavne kulture. Biljke imaju najviše nakupljenih hranjiva pred i tokom cvetanja pa je to momenat kada bi trebalo izvršiti kosidbu i zaoravanje. Pravilnim izborom smeše i blagovremenim zaoravanjem siderata, u zemljište se može vratiti oko 30kg P, 130kg K i oko 100kg N po ha. Stočni grašak je odlična pokrovna biljka: daje 35.000 – 45.000 kg/ha zelene mase i brzo se razlaže; otporna je prema mrazu pa se može sejati kako u julu, tako i u septembru, oktobru i novembru. Obična grahorica vrlo dobro podnosi sve tipove zemljišta, ali je osetljiva na hladnoću – izmrzava na – 8 0C, zbog čega je treba sejati samo u julu ili avgustu, a zaoravati je kasno u jesen. Slačica daje od 30.000 do 35.000 kg/ha zelene mase, koja se brzo razlaže u zemljištu. Seje se početkom avgusta ili sredinom oktobra, u količini od 12 do 15 kg/ha. Zaorava se sredinom oktobra ili ako je u oktobru posejana, početkom aprila. Heljda je veoma dobra pokrovna kultura, jer se brzo razlaže i ima sposobnost da iz dubljih slojeva zemljišta izvlači kalijum i fosfor, koji su neophodni za voćke. Zbog osetljivosti prema mrazu seje se u martu ili još bolje sredinom leta.

Srdan Cvetković, dipl.ing. poljoprivrede

Uloga folijarne prihrane u biljnoj proizvodnji

Novija istraživanja u oblasti ishrane voća recimo, ukazuju da je poželjno čak 15 do 25 % od ukupno potrebne količine kalijuma primeniti folijarnim tretiranjem. Pred savremenu biljnu proizvodnju postavljaju se vrlo složeni zadaci, ne samo u svetu, već i zemljama u razvoju. S jedne strane tranzicija nameće potrebu visoke profitabilnosti na održivim osnovama, a sa druge strane narasla ekološka svest stanovništva i briga za zaštitu životne sredine i teško obnovljivih prirodnih resursa, nameće potrebu vrlo brižljivog pristupa ishrani useva u poljoprivrednoj proizvodnji. Dobra poljoprivredna praksa (**GAP** – good agricultural practice) obuhvata niz preporuka i standardnih procedura, koje se najavljuju i kod nas u formi zakona, a obuhvatiće sve akcepte racionalnog, domaćinskog gazdovanja resursima u svim oblastima biljne proizvodnje, od ratarstva, povrtarstva i voćarstva, do najmodernijih načina gajenja poljoprivrednog bilja u zaštićenom prostoru.

U zemljama zapadne Evrope, potreba za zaštitom prirode, u prvom redu zaštitom zemljišta, podzemnih i površinskih voda od prekomernog zagađivanja đubrivima i narušavanja ekološke ravnoteže, dovela je do upotrebe najkvalitetnijih sporodelujućih ili kotiranih đubriva (slow and controlled release fertilizers), posebno kada je reč o azotnoj komponenti. Upotrebom inhibitora nitrifikacije ili kotirane ureje dramatično je smanjena količina nitrata u kanalima, rekama i jezerima, sprečena je eutrofikacija i uništavanje akvatičnih sistema. Prinosi su ostali i dalje vrlo visoki, recimo 10 t/ha ozime pšenice, iako je upotreba azota strogo ograničena na 150 kg/ha, ali je procenat iskorišćenja hraniva od strane biljaka porastao i do 85%, u odnosu na uobičajenih 50-60 %, da ne govorimo o lošoj agrotehnici i usvajanju od svega 12-15 % azotne komponente.

Kako u svetlu ovakvih iskustava deluje tvrdnja da je folijarna ishrana obavezna i pored mogućnosti primene savremenih granuliranih đubriva, odnosno visokokvalitetnih kristalnih đubriva putem sistema za navodnjavanje kap-po-kap ili mikroorošavanje.

Prvu grupu razloga za neophodnu primenu folijarnih đubriva čine nemogućnost usvajanja korenovog sistema neophodnih makro i mikrohraniva. Svaki put kada je koren u anabiozi, nema usvajanja hraniva, a razlozi za to su veoma brojni. Najpre, ako je zemljište previše vlažno ili suvo, kada je ornični sloj hladan ili još gore zamrznut, potom ukoliko je zemljište jako zbijeno usled lošeg mehaničkog sastava i neadekvatne strukture, prevelikog i čestog gaženja poljoprivrednom mehanizacijom, i kada biljke nisu u stanju da normalno usvajaju hraniva, iako su ušle u vegetativni razvoj.

Kada je tokom leta temperatura zemljišta visoka, pojavu suše prati i visoka temperatura u rizosfernom sloju i stanje anabioze korena veći deo dana kada je usvajanje vode i hraniva smanjeno ili u potpunosti prestaje, podzemni deo biljke troši stvorene asimilate na održavanje životnih funkcija. Vrlo često, neadekvatne zemljišne uslove prati slabija mineralizaciona i uopšte mikrobiološka aktivnost, što za posledicu ima usporene nutritivne cikluse u zemljištu, a u rizosfernom sloju mikorizna aktivnost nije dovoljna za uspešnu apsorpciju hraniva iz zemljišnog rastvora.

Takođe, ukoliko je aktivnost korena umanjena zbog napada glodara ili drugih štetočina, usled prisustva nematoda, ili drugih biljnih patogena iz grupe uvenuća neophodno je primeniti folijarnu ishranu u cilju obezbeđivanja biljaka neophodnim hranivima.

Drugu grupu razloga za neophodnost folijarne ishrane čini slaba obezbeđenost zemljišta pristupačnim formama pojedinih hraniva. Vrlo često su hraniva čvrsto fiksirana i nedostupna biljkama, pre svega fosfor koji gradi sekundarne i tercijarne forme fosfata na alkalnim zemljištima sa kalcijumom, a na kiselim najčešće sa gvožđem, na lakim, peskovitim zemljištima biljna hraniva, naročito azot, su vrlo podložna brzom ispiranju, te je to obično još jedan dobar razlog za praktikovanje folijarne ishrane. U velikom broju uzoraka zemljišta iz glavnih poljoprivrednih reona Srbije konstantovan je izražen i čest nedostatak cinka, gvožđa, mangana i bora, a u ređem broju slučajeva, bakra i molibdena. U ishrani useva nedostatak samo jednog od ovih mikroelemenata može limitirati usvajanje i promet osnovnih makroelemenata u biljci; N

, P_2O_5 i K_2O , sekundarnih makroelemenata CaO , MgO i SO_3 ili drugih mikroelemenata i na taj način onemogućiti visoke i stabilne prinose.

Ako pri tome spomenemo i čest deficit magnezijuma na zemljištima bogatim krečom (Ca/Mg-optimalno 5:1, u intenzivnoj proizvodnji i u uslovima navodnjavanja veći od 20:1), jasno je da do visokih i stabilnih prinosa uopšte nije lako doći, a još i teže do dobrog kvaliteta i tržišnosti, naročito u gajenju voća i povrća. Kada folijarnom ishranom visokokvalitetnim đubrivima koja obično sadrže visoke količine mikroelemenata, uspešno otklonimo deficite onda se drastično promeni i ukupna slika u pogledu usvajanja svih neophodnih i makro i mikro elemenata.

Treću grupu razloga čine fiziološki razlozi vezani za pojedine fenofaze porasta ili za određene etape organogeneze. U pojedinim momentima biljke u nadzemnim i podzemnim organima moraju imati specifičan odnos azota, fosfora, kalijuma, kalcijuma, magnezijuma, sumpora, silicijuma, gvožđa, mangana, cinka, bakra, bora i molibdena. Ukoliko to nije slučaj onda porast i razviće teku usporeno. Folijarna ishrana može mnogo da pomogne u postizanju željenih odnosa i regulisanju ukorenjavanja i inicijalnog porasta, vegetativnog i generativnog porasta, formiranju rodnog potencijala za narednu godinu i porasta plodova kod višegodišnjih zasada recimo, ili veličine vegetativne mase i porasta plodova nalivanja plodova ili produktivnog organa i održavanja osnovnih životnih funkcija. Makar i relativno malim količinama čistih hraniva 2-3 kg uspostavljaju se vrlo brzo u željeni pravac i brzina porasta i razvića. Kritične faze u porastu i razviću su najčešće vezane za reproduktivne fenofaze kada dolazi do smanjenja aktivnosti korena usled kompeticije oko potrošnje ugljenih hidrata i kada je absorpcija hraniva iz zemljišnog rastvora značajno umanjena. Tada je neophodno folijarnom prihranom obezbediti sva potrebna hraniva za nesmetan razvoj biljaka i za postizanje visokih i stabilnih prinosa.

Četvrtu grupu razloga za obaveznu folijarnu ishranu čine markentiški zahtevi u pogledu obojenosti, sjaja, čvrstine ali i ukusa i mirisa plodova povrća i voća, odnosno visok sadržaj skroba, ulja ili visok procenat digestije gajenih industrijskih vrsti bilja. Promena potrošačkih navika, karaktera tražnje na domaćem tržištu i u izvozu, kao i promene u načinu plasmana, prvenstveno kroz velike trgovinske lance, nametnula je proizvođačima obavezu da kontrolom odnosa usvajanja azota i kalijuma, kao i održavanjem preciznog odnosa kalijuma, kalcijuma i magnezijuma sa druge strane, ostvare sve potrebne standarde i visok kvalitet svežeg ili konzerviranog voća i povrća. Ukoliko visok sadržaj kalijuma, prati i dovoljna količina magnezijuma, sumpora, mangana i bora onda možemo očekivati vrlo visok procenat digestije šećera iz korena šećerne repe, ili pak visok sadržaj ulja kod soje, repice ili suncokreta.

Petu grupu razloga čini potreba integrisanja folijarne ishrane i sistema hemijske i biološke zaštite od biljnih bolesti i štetočina u jedinstven sistem, u cilju proizvodnje zdravstveno bezbedne hrane. Svest o potrebi precizne kontrole kontaminiranosti hrane reziduumima pesticida, nitratima, nitritima, teškim metalima patogenim mikroorganizmima i drugim štetnim agensima, veoma je visoka i kada je reč o izvozu, ali i domaćem potrošaču. Zahtevi koji se postavljaju biće sve veći i veći, tako se neće dešavati da u svežem lisnatom povrću bude patogenih fekalnih mikroorganizama, rezidua ameba, ali i čak 15000 ppm nitrata, umesto maksimalno dozvoljenih 3000 ppm. U vansezonskoj proizvodnji povrća tokom zime sa konstantnim nedostatkom svetlosti (<5000 luxa) često se kod preobilne ishrane azotnim đubrivima u listovima akumulira velika količina nitrata, pa o tome treba voditi računa i potpuno promeniti koncept ishrane salate i lisnatog povrća.

Zašto i kako formirati udruženje poljoprivrednika ?

Šta je udruženje ?

Udruženje jeste dobrovoljna i nevladina neprofitabilna organizacija zasnovana na slobodi udruživanja više fizičkih ili pravnih lica, osnovana radi ostvarivanja i unapređenja određenog zajedničkog ili opšteg cilja i interesa, koji nisu zabranjeni Ustavom ili zakonom (član 2 Zakona o Udruženjima).

Ko može osnovati udruženje ?

Na osnovu Zakona o udruživanju građana u udruženja, društvene i političke organizacije koje se osnivaju na teritoriji R.Srbije (Službeni glasnik RS, br. 51/09), udruženje može osnovati najmanje 3 (tri) građana koji imaju biračko pravo. Pored državljanina Srbije i strani državljani mogu biti članovi udruženja građana.

Udruženje stiče status pravnog lica danom upisa u registar.

Udruženje je sastavljeno od članova (pojedinaца, organizacija) koji ispunjavaju uslove da budu članovi organizacije koja je pravno priznata grupa sa zajedničkom misijom definisana Statutom i kojom upravlja demokratski izabran Upravni Odbor koji definiše strategije, a nakon definisanja izbornog procesa bira osobe koje će implementirati strategije.

Zašto formirati udruženje ?

Mali poljoprivredni proizvođač, ima vrlo male šanse da utiče na predložene mere i regulative u delu agrarne politike. Ali hiljade malih poljoprivrednih proizvođača, organizovanih sa zajedničkom strategijom sa dobrim liderima mogu imati velike šanse da promene regulative i olakšaju nabavku repromaterijala, proizvodnju i plasman ostvarenih proizvoda sa svog poljoprivrednog gazdinstva.

Udruženja osposobljavaju pojedince i organizacije da učine zajednički ono što pojedinci ili organizacije nemogu da učine samostalno.

Prednosti pridruživanja poljoprivrednom udruženju:

- niže cene kod dobavljača zbog veće nabavke
- više prodajne cene za proizvode putem pregovora i sklapanja Ugovora
- bolja komunikacija i veći uticaj na kupce i dobavljače
- zaštita od kupaca i dobavljača na crnom tržištu
- povoljnost za donacije i mogućnost kreditiranja
- olakšan pristup opremi i stručnom usavršavanju kroz zajedničko vlasništvo nad opremom
- bolja proizvodnja uz pomoć znanja i iskustva koje članovi udruženja razmenjuju
- veća mogućnost da se zadovolje budući uslovi EU po pitanju kvaliteta, kvantiteta i

konkurentnosti.

Dragan Kolčić, dipl.ing.agroekonomije

Poštovani Poljoprivredni Proizvođači

Posetite internet stranicu www.agroponuda.com a u koliko Vi želite da ponudite svoj proizvod na prodaju obratite se nama . **Poljoprivredna Stručna i Savetodavna Služba „POLJOSERVIS“ d.o.o.** Knjaževac sa sedištem u ulici Knjaza Miloša br. 75 , 19350 Knjaževac ili tel.019/730-888

KONTAKTIRAJTE
SVOG SAVETODAVCA
I OBJAVITE PONUDU
VAŠIH PROIZVODA!

AGROPONUDA
BERZA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA SRBIJE

www.stips.minpolj.rs

Cene voća - zelene pijače u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

Jedinična mere (kg/1kg)	CENTRALNA SRBIJA										VOJVODINA					DONDIVANJE CENE						
	Beograd Kalemeg	Beograd Skadarlija	Čolak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	NIS	Piroć	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S. Mibrevica	Subotica	Zrenjanin	SRBIA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Banana (Barana)	150	140	150	130	150	150	140	150	170	150	150	140	140	150	140	140				150	150	150
Grejfrut (Šnechtul)	170	140	200	160	140	150	150						150	150	150					150	140	150
Jabuka-Ajdared (Apples- Hared)	60	50	40	60	60	60	60	60	100	95	90	90	90	60	50	40			40	90	60	50
Jabuka-zlatni deličes (Apples- Golden Delicious)	80	80	40		60	60	60	60	40				90	70	80				60			
Jabuka-Greni Smit (Apples- Grenny Smith)	70	80			60	60	60	60		80	70	80	90	70	70				80	70	60	70
Jabuka ostala (Apples-other)	80	80		60	100	80	80	80	40		90					40						
Jagoda (Strawberry)	300	300	300	550	300	300	300	300	350	400	400	360	320	400	400					300	300	400
Kivi (Kiwi)	250	250	120	150	120	150	150	150	180			140		300						150	150	
Kruška (Pear)	200	250	180	100		250	250	250				160		350						250	250	
Limon (Lemon)	200	180	200	180	130	190	180	200	190	180	180	150	200	200	160					160	160	200
Mandarina (Tangerine)	200	150		150	150	150	150	160	130	140	140	140		200						150	150	
Nar (Pomegranate)	350	350	200						130			230								350	350	
Orah (Walnut)	500	500	800	750	800	1000	750	500	650	900	500		800	750				1000		500	500	
Pensiranđa (Orange)	150	160		100	150	120	130	180	90	120	130	140	150	150	140					150		

Cene povrća - zelene pijace u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

Jedinica mere (kg/Ag)	CENTRALNA SRBIJA													POKOŠKA					DOMINANTNE CENE	
	Beograd	Kraljevo	Kragujevac	Loznica	Niš	Pirot	Požarevac	Senderevo	Vranje	Zajecar	Kikinda	Novi Sad	Paljevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin	SRBIJA	CENTRALNA SRBIJA	VOJVODINA
Brokoli (Broccoli)	500	500	300	260	600	290	390	250	140		250	600	700					500	500	
Čevnca (Beet)	80	70	50	55	50	50	60	60	60	50	60	70	60	50				50	50	
Karfiol (Cauliflower)	250	280	300	200	250	250	230	160			230	250	260				200	250	260	250
Kristalno-salati (Cucumber salad)	120	180		160	150	200	130	150	120	150	100	120	160	200	190			150	190	
Krompir (Potato)	80	70	40	50	50	50	40	35	35	40	35	50	60	40			30	50	50	
Kupus (Cabbage)	60	60	60	40	60	50	60	40		40	50	45	50	150			50	60	60	90
Luk bel (Garlic)	600	600	400	700	600	590	400	550	500	500	500	600	600	500				500		
Luk crni (Spring onion)	25	30	40	25	30	160	25	30	25	25	30	30	30	60			30	30	25	30
Luk crni (Onion)	60	60	60	45	60	60	60	45	40	40	40	50	60				40	60	60	40
Paprika-crvena (Pepper-other)	400	460	400			400		220	300									400	400	
Paradajz (Tomato)	250	260	240	230	250	290	220	250	220	200	230	220	230	300	150			250	260	
Pasulj bel (Beans white)	400	300	250	250	300	290	300	280	230	290	250	280	350	240			250	250	260	
Prasluk (Leek)	150	150	100	120	150	200	100	120	130	100		150	140	200				160		
Repinca (Radish)	30	40	30	30	50	50	30	35	35	25	35	35	50				25	30	30	
Šparanac (Spinach)	150	100	80	110	100	80	100	100	100	80	120	300	100	80	100		100	100	100	100
Štikica (Zucchini)	120	120	200	160	200	180	220	150	180	150	180	150								
Zelena salata-krem (Lettuce-ore)	40	50	30	35	30	35	40	30	40	30	25	35	40	50	40		40	40	30	40
Šargarepa (Carrot)	60	60	50	50	70	60	70	60	60	50	60	60	50	100	50		50	50	50	50

**Cene voća i povrća - kvantitativne pijace u Srbiji
za period 17.- 23.04.2017. godine**

Jednica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	MS	Novi Sad	Subotica
Banana (Banana)	130	130	135		
Grejfrut (Grapefruit)	170	110	130		
Jabuka Ajdared(Apples Idared)	45		50		
Jabuka Delikat zimni (Apples Golden Delicious)	55		50		
Jabuka-Greeni Smith (Apples-Greeny Smith)	55		50		
Jabuka ostala (Apples-other)	65	60			
Jagoda (Strawberry)	240				
Kivi (Kiwi)	190		130		
Kruška (Pear)	180		200		
Limun (Lemon)	145	150	135		
Mandarina (Tangerine)	120	120	125		
Nar (Pomegranate)	250				
Orah (Walnut)	500				
Pomerandža (Orange)	115	120	105		
Jednica mere din/kg	Centralna Srbija			Vojvodina	
	Beograd	Kraljevo	MS	Novi Sad	Subotica
Brokoli (Broccoli)	280		250		
Čekić (Beet)	35	30	40		
Karfiol (Cauliflower)	180	150	200		
Kračavao-ostala (Cucumber in salad)	80	80	80		
Krompir (Potato)	30	30	30		
Kupus (Cabbage)	55	30	35		
Luk beli (Garlic)	550	500			
Luk crni mladi (Spring onion)	22	20	15		
Luk-crni (Onion)	25	30	40		
Paprika-ostala (Pepper-other)	300		300		
Paradajz (Tomato)	210		180		
Pavut-beli (Beans white)	210	250	230		
Praziluk (Leek)	100	100	80		
Rotkva (Radish)	25		15		
Špinat (Spinach)	80		60		
Tikvica (Zucchini)	70		100		
Zelena salata komad (Lettuce piece)	25		25		
Šargarepa (Carrot)	45	40	60		

Cene žive stoke - stočne pijace u Srbiji za period 17.- 23.04.2017. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Centralna Srbija													Vojvodina						Donja Dalmacija cena-					
			Beograd	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Niš	Pirot	Peševac	Smederevo	Vranje	Zajčar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrova	Subotica	Zrenjanin							
Bivol	>500kg	SM				240																					
Dovise	sve težine	sve rase	230	200	150	130																					
Jagnjad	sve težine	sve rase	300	300	280	270	300	320	290	300	300	300															330
Jared	sve težine	sve rase	170	180	180	180	230	250	240																		
Junad	350-480kg	sve rase							210																		
Junad	>480kg	sve rase							240																		240
Koza	sve težine	sve rase							125	150	110																
Krave za Manje	sve težine	HF																									
Krave za Manje	sve težine	SM																									150
Krmača za krmače	>130kg	sve rase							100	100	120																170
Ōvca	sve težine	sve rase							130	130	120	150	150														120
Prasac	15-25kg	sve rase	320	300	260	300	300	280	300	350	300	280	250														330
Prasac	<=15kg	sve rase	320	280					300	300	330	330	250														330
Telad	80-150kg	SM								360		390															390
Ton-fenid	80-120kg	sve rase	160	140	160	150	160	160	150	160	170	110															150
Ton-fenid	>120kg	sve rase											100														130
Šijačad	sve težine	sve rase	230						160																		230

Klasične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 17. – 23.04.2017. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pečujski	Mačvanski	Nisavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zajčarski	Moravički	Šumadijski	Juzno-bački	Juzno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija		
Bikovi	>500kg	HF	220																		
Bikovi	>500kg	SM	240	240	235	230	230	230	220	230	240	240				200				240	
Devete	sva tešine	sva rase						180		180			150								
Janjaci	sva tešine	sva rase		300	280	290	270	270	300	270			250	300	300	250					300
Jureci	350-480kg	sva rase		240	230	230					230										
Jureci	>480kg	sva rase		230				240				240	230	220	220						
Koza za klanje	sva tešine	SM		140		170		150	150	160	130	140	150								150
Kozače za slanije	>130kg	sva rase		130		130				135	80		130			100					100
Ōvca	sva tešine	sva rase		120		150			150	120			125								
Prasad	16-23kg	sva rase		300	290	250	250	300	300	270	180	180	290	300	300	250					300
Telet	80-160kg	SM		340				360	360	450	410	420	450								360
Tovjenici	80-120kg	sva rase	203.5	140	160	150	150	150	150	180	130	130	180	155	170	155					150
Tovjenici	>120kg	sva rase		130		140				190	90		125			160					
Šijačac	sva tešine	sva rase		160																	

